

Република Србија
ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
Број: 01-1507/1-1-2
15.04.2021.
Јагодина

На основу члана 11. став 3. Правилника о пријави и одбрани завршног рада на мастер академским студијама (број: 01-5812/1, од 24.12.2019.), а у складу са одлуком Наставно-научног већа Факултета, број: 01-5115/1, од 14.11.2019. године, Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу обавештава јавност

I. Ставља се на увид јавности завршни рад на мастер академским студијама, под називом *Морални развој деце раних узрасаца одређен курикулумима предшколске васпиташња*, кандидата Иване Апостоловић и *Извештај комисије за оцену и одбрану наведеној завршној ради* број 01-1507/1-1/1 од 15.04.2021. године.

II. Извештај Комисије ставља се на увид јавности објављивањем на сајту Факултета. Завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије стављају се на увид јавности у библиотеки Факултета.

III. Рок објављивања: 8 дана.

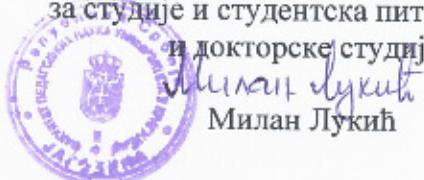
IV. Примедбе и предлози на урађени завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије достављају се у предвиђеном року преко пословног секретара.

Достављено администратору и библиотеки, и истакнуто на огласној табли 15.04.2021. године.

Самостални стручно-технички сарадник
за студије и студентска питања – мастер

и докторске студије

Милан Лукић

ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ,
ЈАГОДИНА

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФАКУЛТЕТА ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ, ЈАГОДИНА

Одлуком Наставно-научног већа Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, бр. 01-5095/1, донетој на седници одржаној 14.11.2019. године, образована је Комисија за оцену и одбрану завршног рада на мастер академским студијама, под називом *Морални развој деце раних узраста одређен курикулумима предшколског васпитања*, кандидата Иване Апостоловић, број досијеа II-24/2018 МС, у саставу:

Председник:

1. Др Весна Трифуновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Социологија образовања*;

Чланови:

2. Др Весна Петровић, доцент Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Психологија у васпитно-образовном раду*, члан.
3. Др Емина Копас-Вукашиновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област Педагогија, члан-ментор

На основу процене мастер рада, Комисија подноси следећи

И З В Е Ш Т А Ј

Мастер рад под називом *Морални развој деце раних узраста одређен курикулумима предшколског васпитања* написан је у обиму од 89 страна.

Текст мастер рада је систематизован у следећа поглавља:

1. Садржај рада
2. Резиме на српском и енглеском језику (1-2. страна)

3. Увод (3-7. страна)
4. Теоријски приступ истраживању (8-40. страна)
5. Методолошки приступ истраживању (41-43. страна)
6. Анализа и интерпретација резултата истраживања (44-84. страна)
7. Закључак (85-87. страна)
8. Литература (88-89. страна)

У уводном делу рада кандидат истиче значај теме, која подразумева специфичности моралног развоја деце раних узраста, као једног од аспеката његовог целовитог развоја. Овај развој предшколског детета подразумева његово васпитање кроз игу и учење, односно уобличавање и изграђивање његовог моралног понашања, уз јединствено деловање породице и предшколске установе. Такође, у овом делу је представљен друштвени, научни и практични значај овог рада и обављеног истраживања.

Теоријски приступ истраживању кандидат започиње дефинисањем основних појмова (морал и морални развој предшколског детета, морално васпитање, морално осећање, моралне норме, курикулум предшколског васпитања). Следе садржаји у којима је представљен морални развој предшколског детета као аспект његовог целовитог развоја. У овом делу рада се у тереријском контексту даље детерминише морално васпитање деце предшколског узраста, у контексту њихове социјализације. Следи теоријско разматрање чинилаца моралног развоја предшколског детета, пре свега породице и предшколске установе, као и значај њиховог јединственог деловања. Затим су представљени захтеви и задаци за васпитача у односу на морално васпитање деце у предшколској установи (улога васпитача у развоју њихових моралних вредности, методе и поступци васпитача у моралном васпитању деце). У последњем поглављу овог дела рада конкретизован је значај игре за морално васпитање деце предшколског узраста, представљањем врста дечјих игара које доприносе моралном васпитању.

Следећи део рада, **Методолошки приступ истраживању**, кандидат започиње одређењем циља и задатака истраживања. Циљем истраживања требало је утврдити да ли се и колико програми (курикулуми) предшколског васпитања у Републици Србији и Хрватској разликују у погледу конкретизације и реализације васпитних задатака, у односу на морални развој и васпитање деце раних узраста. Из овако одређеног циља су конкретизовани следећи истраживачки задаци: 1) утврдити да ли циљеви моралног развоја

и васпитања деце раних узраста у предшколским програмима (курикулумима) произилазе из општих циљева васпитања или су конкретизовани као појединачни тј. специјални циљеви; 2) утврдити да ли су и на који начин *задаци моралног вапитања* и развоја деце раних узраста конкретизовани у предшколским програмима (курикулумима) у Републици Србији и Хрватској; 3) утврдити да ли је *дечја игра* у овим програмима (курикулумима) одређена у функцији моралног развоја и васпитања деце раних узраста; 4) утврдити да ли су и на који начин у овим предшколским програмима (курикулумима) представљени *захтеви и задаци за васпитача* у односу на морални развој и васпитање деце раних узраста. Следи јасно детерминисана општа хипотеза, којом се претпоставља да се програми (*курикулуми*) предшколског вапитања и образовања у Републици Србији и Хрватској значајније разликују у погледу конкретизације и реализације васпитних *задатака, у односу на морални развој и васпитање деце раних узраста*. Полазећи од ове опште, одређене су и посебне хипотезе, у односу на утврђене задатке истраживања. Истраживање је обављено применом дескриптивне и компаративне методе и поступком анализе садржаја примарних извора (актуелни предшколски програми/курикулуми у Р Србији и Хрватској) и секундарних извора истраживања (чланци, законска документа и друге публикације). Организација и ток овог истраживања подразумева следеће кораке: 1) прикупљање, проучавање и теоријско представљање примарне и секундарне стручне литературе; 2) компарација садржаја програмских докумената; 3) анализа и интерпретација добијених резултата истраживања (текстуално и табеларно); 4) утврђивање закључака у односу на утврђен проблем и предмет истраживања.

У поглављу **Анализа и интерпретација резултата истраживања** кандидат систематизује истраживачке податке у четири основне тематске целине (поднаслове), према утврђеним задацима. Истраживачки резултати су прво представљени појединачно, у односу на садржаје актуелних предшколских програма у Р Србији, Црној Гори и Хрватској. Затим су ови садржаји упоређени и обједињено табеларно представљени. Након компаративне анализе и интерпретације истраживачких резултата, уследиле су закључне констатације о потврди истраживачких хипотеза.

Добијене резултате истраживања је могуће представити кроз следеће основне закључке, у односу на утврђене истраживачке задатке и посебне хипотезе:

1. На основу увида у садржаје актуелних предшколских програма/курикулума у РСрбији и Хрватској, можемо закључити да у *предшколским програмима (курикулумима) у Републици Србији и Хрватској циљеви моралног развоја и васпитања деце раних узраса произилазе из општих циљева васпитања.*
2. У овим предшколским програмима *задаци моралног васпитања и развоја деце раних узраса нису директно наведени, али се подразумевају кроз социјализацију деце.*
3. Такође, према овим предшколским програмима/курикулуима, *дечија игра је у функцији моралног развоја и васпитања деце раних узраса*, али је на различите начине програмски конкретизована.
4. Када је реч о конкретизацији *захтева и задатака за васпитаче* у односу на морални развој и васпитање деце раних узраса, у предшколским програмима/курикулумима у Републици Србији и Хрватској, они су евидентни, али на различите начине представљени. У нашим актуелним предшколским програмима ови задаци су издвојени кроз *улоге, задатке или подршку* васпитача, док се у хрватском курикулуму не издвајају задаци васпитача, али их препознајемо кроз организацију васпитно-образовног рада вртића.

На основу представљених резултата истраживања кандидат констатује да је општа истраживачка хипотеза потврђена, да се предшколски *програми (курикулуми)* у Републици Србији и Хрватској разликују у погледу конкретизације и реализације васпитних задатака у односу на морални развој и васпитање деце раних узраса.

У закључку овог рада је констатовано да истраживачки резултати могу представљати допринос за унапређивање педагошке теорије и развијање конкретне васпитачке праксе. Допринос педагошкој теорији огледа се у развијању савремених предшколских курикулума на нове и другачије начине. Значај овог рада за педагошку праксу огледа се у јасно издвојеним циљевима и задацима у односу на морални развој детета, чиме се васпитачима пружа могућност за њихов адекватан одабир у организацији васпитно-образовног рада, а у циљу моралног развоја деце раних узраса. Такође, констатовано је да представљени истраживачки резултати могу бити добра полазна основа за нова истраживања, којима ће се дубље и комплексније сагледати садржаји и активности моралног васпитања и развоја деце у предшколским установама.

На крају треба истаћи да рад садржи библиографију од 27 референци, сложених абецедним редом и представљених у складу са стандардима академског писања.

Закључак и предлог

Полазећи од чињенице да је морални развој предшколског детета један од аспеката његовог целовитог развоја, да васпитачи својим педагошким приступом у раду обликују дечје понашање, изграђују моралне вредности и негују њихове врлине, мастер рад *Морални развој деце раних узраста одређен курикулумима предшколског васпитања*, представља скроман, али значајан допринос кандидата теоријској конкретизацији овог истраживачког питања, али истовремено и могућност за промишљања васпитача и осталих стручних радника о могућностима унапређивања рада са децом у предшколским установама, у контексту њиховог моралног васпитања. Заснованост на научно потврђеним теоријским сазнањима, затим одабир релевантне литературе, аналитичност у обради и представљању добијених података, систематичност и јасноћа у презентовању резултата истраживања и закључака, потврђују квалитет овог завршног мастер рада, као и кандидата.

На основу изнетог, Комисија је сагласна да кандидат Ивана Апостоловић, број досијеа II-24/2018 МС, може приступити јавној одбрани завршног мастер рада.

Комисија:

Др Весна Трифуновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Социологија образовања*, председник

Весна Трифуновић

Др Весна Петровић, доцент Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Психологија у васпитно-образовном раду*, члан.

Др Емина Копас-Вукашиновић, редовни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област *Педагогија*, члан, ментор

Е. Копас-Вукашиновић